

รายงานการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชธานี
ประจำปีงบประมาณ 2567 (รอบ 5 เดือน)

.....

1. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐยกระดับให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยการสนับสนุน ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจน การให้ความรู้ตามคู่มือประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม โดยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติ หน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) จึงได้มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน เพื่อกำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) หมายถึง ความทับซ้อนกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งเป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินที่มีลักษณะอื่น ๆ อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกให้มาดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน หรือตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือพวกพ้องเข้ามามีส่วนร่วม ในประโยชน์สาธารณะโดยมิชอบ ทำให้ส่งผลเสียต่อส่วนรวม

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ระบบในการบริหารจัดการ และการควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิด จากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2) ความเสี่ยงด้านการเงิน คือความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหาร การเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นต้น สืบเนื่องจากการขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

3) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนทางเทคโนโลยี หรือ ภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดเหตุ หรือโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว กับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์ สภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

2. การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติ มิชอบหรือก่อให้เกิดการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชชนครินทร์ ได้ดำเนินการจัดทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต ประจาปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบ 5 เดือนแรก โดยจัดทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งวิเคราะห์จากข้อมูลบัญชีความเสี่ยง ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และกำหนดมาตรการ กลไก หรือแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชชนครินทร์ ดังนี้

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต		สถานะความเสี่ยง				มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน
		Know Factor	Unknow Factor	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง	
1	<p>กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>1.1 เอกสารประกอบการจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบถ้วนไม่ถูกต้อง</p> <p>1.2 การตรวจสอบเอกสารผู้ค้า/ผู้รับจ้างไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน</p> <p>1.3 เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการหรือรับผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>1.4 การใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการหาประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>1.5 กระบวนการที่ไม่รัดกุมทำให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นช่องทางในการทุจริต</p>	✓				✓		<p>1. จัดการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านบริหารงานคลัง(ด้านการเงินบัญชีและพัสดุ) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการบริหารงานงบประมาณ การตรวจเอกสารเบิกจ่าย รวมถึงการบริหารงานด้านจัดซื้อจัดหาพัสดุ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>2. มีการรวบรวมระเบียบที่เกี่ยวข้อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน</p> <p>3. เพิ่มการควบคุม และตรวจสอบการทำงาน กำกับติดตามโดยหัวหน้ากลุ่มงาน</p> <p>4. ผู้บริหารของหน่วยงาน มีนโยบายชัดเจนในการกำกับ การปฏิบัติงานตามการควบคุมภายใน การควบคุมความเสี่ยง เน้นการสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ และบทลงโทษสำหรับผู้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือมีเจตนาทุจริต</p> <p>5. มีระบบการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การป้องกันการทุจริต ด้วยการควบคุมภายใน</p> <p>6. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ความรู้ต่างๆ แก่ผู้เกี่ยวข้อง</p>

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต		สถานะความเสี่ยง				มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน
		Know Factor	Unknow Factor	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง	
2	<p>กระบวนการรับ - จ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>1.1 การรับ - ส่งเงินค่ารักษาพยาบาลไม่ถูกต้องตาม การให้บริการการรักษาพยาบาลและเอกสารการ นำส่งเงิน</p> <p>1.2 เอกสารการเบิกจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>1.3 มีการส่งเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายซ้ำซ้อน</p>	✓				✓		<p>1. จัดการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหาร การเงิน การคลัง และระเบียบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>2. มีการรวบรวม ทบทวนระเบียบที่เกี่ยวข้อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน</p> <p>3. เพิ่มการควบคุม และตรวจสอบการเอกสารและกระบวนการ ปฏิบัติงานโดยผู้ปฏิบัติงานและ ตรวจสอบกำกับติดตามโดย หัวหน้ากลุ่มงาน</p> <p>4. ผู้บริหารของหน่วยงาน มีนโยบายชัดเจนในการกำกับ การปฏิบัติงานตามการควบคุมภายใน การควบคุมความเสี่ยง เน้น การสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ และบทลงโทษสำหรับ ผู้ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือมีเจตนาทุจริต</p> <p>5. มีระบบการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การป้องกันการทุจริต ด้วยการควบคุมภายใน</p> <p>6. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ความรู้ต่างๆ แก่ผู้เกี่ยวข้อง</p>
3	<p>การเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับเงิน สิ่งของ สินบน ของขวัญ ของรางวัล ทั้งส่วนรวมและส่วนตน</p>	✓			✓			<p>-สร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม เจตจานงสุจริต ระบบป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>-มีการตรวจสอบป้องกันการรับสินบนต่าง ๆ และกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง</p>

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต		สถานะความเสี่ยง				มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน
		Know Factor	Unknow Factor	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง	
4	การใช้ทรัพย์สินราชการ การใช้อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก รถยนต์ เครื่องถ่ายเอกสาร เพื่อใช้ใน เรื่องส่วนตัวทั้งในและนอกเวลาราชการ	✓			✓			-สร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม เจตจานงสุจริต ระบบป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน -มีการทบทเวียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่าย มีการลงชื่อยืมไปใช้พร้อมส่งคืนตามเวลาที่กำหนด -ใช้รถยนต์ราชการตามเส้นทางที่ระบุในใบขอใช้รถยนต์ ราชการ

หมายเหตุ *

Know Factor เป็นความเสี่ยงทางพฤติกรรมที่รับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำ มีประวัติอยู่แล้ว

Unknow Factor เป็นความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

หมายเหตุ **

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อุปกรณ์ระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจเข้าควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรือสม่ำเสมอ